

INFORMATIEVE BIJLAGE VOOR DE RAAD; voortgangsdokument geldzorgen 2023-2024

Inleiding

Op 18 april heeft u het Geldzorgenbeleid vastgesteld. Het college zorgt voor het opstellen van het Uitvoeringsplan en de uitvoering van de activiteiten. We hebben afgesproken dat we het Uitvoeringsprogramma samen met onze partners opstellen. Daarbij houden we rekening met de wensen van de raad, zoals het betrekken van ervaringsdeskundigen. Het Uitvoeringsprogramma is work-in-progress en zal als onderbouwing beschikbaar zijn op het moment dat u een besluit neemt over het budget voor 2024 en verder. We hebben ook toegezegd u bij de kadernota ook al te informeren over de stand van zaken. In dit voortgangsdokument is de voortgang in het proces naar een Uitvoeringsprogramma van de verbeteracties vastgelegd. Concreter: wat u hier ziet is het resultaat van de eerste gespreksrondes met de netwerkpartners over de verbeterpunten in het geldzorgenbeleid.

In de gesprekken was er gezamenlijk eigenaarschap voor de acties. Dat hebben we als heel waardevol ervaren. In het eerste gesprek wilden we vooral gezamenlijk een inschatting maken welke verbeteracties op kortere en langere termijn kunnen plaatsvinden. En waar veel werk in gaat zitten. Zaken die nu al toegepast kunnen worden, passen we dan ook toe. In veel gevallen gaat het echter om optimaliseren, delen van informatie en komen tot een gezamenlijke aanpak. Vervolggesprekken, onder andere in kleinere groepen en afgebakend per thema, leiden tot een verdere beschrijving van de bestaande acties en concretisering van de verbeterpunten.

In november neemt u een besluit over het budget voor de uitvoering van het Geldzorgenbeleid. Die uitvoering bestaat uit de verbeteractiviteiten van het Uitvoeringsprogramma. We hebben toegezegd een onderbouwing voor het benodigde budget voor het Uitvoeringsprogramma te delen. Hoewel u pas in november een besluit neemt over het budget, hebben we u toegezegd bij de kadernota alvast een eerste inzicht te geven. Zie daarvoor de tabel bij de paragraaf "Inzicht in onderbouwing van het budget".

In de kadernota is een bedrag van € 90.000,- als stelpost opgenomen. Dit bedrag is gebaseerd op de eerste gesprekken met onze partners hierover. Het budget dat in uiteindelijk in november wordt voorgesteld voor 2024 is afhankelijk van de verdere uitwerking van het Uitvoeringsprogramma en de opgedane inzichten en ervaringen in 2023 rondom het maatwerkbudget dat u beschikbaar heeft gesteld.

Het traject naar een uitvoeringsprogramma

Samen tot een Uitvoeringsagenda te komen waarbij elke organisatie een steentje bijdraagt en elkaar versterkt, vraagt om een participatief traject. In dit geval een traject waarin we samen gaan ontwikkelen en uitvoeren. Dat betekent dat we het met elkaar eens moeten worden in welk tempo we de dingen doen en welke acties prioriteit krijgen. Ook bespreken we hoe specifiek we de verbeteracties al kunnen maken (Specifiek), hoe we meten of we daarin slagen (Meetbaar) en in hoeverre de juiste mensen en organisaties daarmee akkoord zijn (Acceptabel). Vervolgens is het zaak om na te gaan hoe realistisch onze doelen zijn (Realistisch) en welk tijdspad we daaraan koppelen (Tijdsgebonden). Kortom: we werken volgens de SMART-methode om zo een gezamenlijk beeld van de opgaven te kunnen schetsen. Juist doordat we met verschillende partijen, met verschillende manieren van werken samen zitten, is tijd nemen voor die afstemming heel belangrijk.

In dit document ziet u de eerste aanzet die we samen met onze partners hebben gemaakt. Hieraan willen we ons committeren. We gaan nu na hoe realistisch en haalbaar het is gezien de beschikbare tijd en capaciteit. De gemeente pakt daarin een monitorende en sturende rol waar het nodig is en doet een stap terug daar waar partners hun rol willen pakken. Dit proces vraagt dus voor een deel om loslaten en accepteren dat processen anders verlopen dan we gewend zijn of in gedachten hadden.

Eerste inzicht in onderbouwing budget voor 2024

De paragraafnummering bij de toelichting verwijst naar de nummering van de verbeterpunten in de Geldzorgennotitie.

Activiteiten	Eerste indicatie kosten 2024	Toelichting
Maatwerk	€ 48.000,-	Zie 3.3.5
Informatiecampagne en Communicatie (totaal)	€ 20.000,-	Zie 3.2.4
CMD (intensivering vroegsignalering en snelle toets intake)	€ 20.000,-	Zie 4.2.1
Organisatie werkveld	€ 2.000,-	Zie 3.1.3

Inhoudelijke toelichting verbeteracties

Hier ziet u de weergave van de eerste gespreksronde van het gezamenlijke proces.

Organisatie werkveld (3.1)	
3.1.1 <i>In de relatiegesprekken van de gemeente met netwerkpartners is er voldoende aandacht voor het in stand houden van noodzakelijke acties in het werkveld</i>	
SMART	
Specifiek	Gaat om 1 op 1 gesprekken van de gemeente met de netwerkorganisaties. Over wat een organisatie nodig heeft om te kunnen blijven functioneren. Cordaad geeft aan jaarlijks behoefte te hebben aan een gesprek naar aanleiding van jaarverantwoording. De andere organisatie vinden een dergelijk gesprek waardevol als er noodzaak toe is.
Meetbaar	Minimaal 1 gesprek per jaar met Cordaad-Thuisadministratie.
Acceptabel	Het gesprek de gemeente en Cordaad-Thuisadministratie vindt plaats naar aanleiding van het jaarverslag. Het gesprek van de gemeente met de andere netwerkpartners vindt plaats als de gemeente of een netwerkpartner dat nodig vindt.
Realistisch	Direct uitvoerbaar, geen kosten aan verbonden.
Tijdgebonden	Jaarlijks
Prioriteit	Ja.
Korte termijn/lange termijn	Gemeente plant gesprek met Cordaad voor juni/juli 2023.
Voorkomen/bestrijden/verzachten	Bespreken van alle elementen waar de betreffende organisatie zich op richt.
Organisatie werkveld (3.1)	
3.1.2 <i>Formaliseren van netwerk en regie netwerkoverleg</i>	
SMART	
Specifiek	Gaat om het bestaande netwerkoverleg van Cordaad-Thuisadministratie, Voedselbank, Diaconaal Noodfonds Waalre, Stichting Vluchtelingen Waalre, Goed-Voor-Elkaar. Gemeente (beleid en CMD) en stichting Leergeld nemen in het vervolg ook deel. We bespreken nog welke andere organisaties bij dit overleg structureel of incidenteel deel zouden kunnen nemen.

Meetbaar	Aantal overleggen en aantal deelnemende organisaties.
Acceptabel	Het eerst netwerkoverleg is op 7 september en dat geeft voldoende tijd om na te denken over de nieuwe invulling van dit overleg. De agenda overleg 7 september wordt in juli voorbereid door: Cordaad, DNF en gemeente.
Realistisch	Aanhaken gemeente bij bestaand overleg, geen bijzondere kosten aan verbonden. Eventueel bespreken casuïstiek, afhankelijk van privacy-advies.
Tijdgebonden	Overleg vindt 4 keer per jaar plaats
Prioriteit	Ja
Korte termijn/lange termijn	Ja, direct uitvoerbaar
Voorkomen/bestrijden/verzachten	Agendapunten betreffen acties op het gebied van voorkomen, bestrijden en verzachten van geldzorgen.

Organisatie werkveld (3.1)

3.1.3 Periodiek informeren van organisaties in het werkveld over ontwikkelingen.

SMART

Specifiek	We organiseren een bijeenkomst jaarlijks op de dag van de armoede.
Meetbaar	1 brede bijeenkomst per jaar
Acceptabel	Er is een wens om met meer partners uit de samenleving 1 keer per jaar bij elkaar te komen om te praten over geldzorgen. Aandachtspunt is bijdrage aan een betere situatie voor de inwoners.
Realistisch	17 oktober 2023 is te snel om een uitgebreid symposium te organiseren. Dit jaar organiseren we wel een activiteit op die dag. Kosten € 1.000,- in 2023. Cordaad en DNF brainstormen over de invulling van deze dag. Aandachtspunt daarbij is communicatie naar inwoners in een geldkrant, de Schakel of op digitale informatieborden. Hulpbron zou kunnen zijn; BE CONNECT (hebben kennelijk sociaal hart; is dit een bron om aan te boren). Voor volgend jaar, op 17 oktober 2024, organiseren we een uitgebreid symposium. Kosten € 2000,- in 2024.

Tijdgebonden	Brainstorm: juni 2023 Concept-agenda bijeenkomst; juni/juli 2023 Uitnodigingen bijeenkomst juli 2023 Reminder bijeenkomst september 2023 Bijeenkomst 17 oktober 2023
Prioriteit	Ja
Korte termijn/lange termijn	Korte termijn
Voorkomen/bestrijden/verzachten	Afhankelijk van agenda bijeenkomst

Voorkomen van geldzorgen en financiële problemen (3.2)

3.2.1 We onderzoeken of we informatie binnen de netwerkorganisaties over "levensgebeurtenissen" mogen gebruiken.

SMART

Specifiek	Advies privacy-officier over delen informatie
Meetbaar	Advies over privacy. Werkinstructie privacy
Acceptabel	Nagaan of we als gemeente ongevraagd informatie of acties toe mag voegen aan algemene communicatie. Voorbeeld: je weet als gemeente dat een partner overleden is, kun je dan na 3 maanden bellen en vragen hoe het gaat met de weduwe of weduwnaar? Wat als je iemand belt waarvan Wmo/PW voorziening eindigt? Als "aanleiding". Wat als je iedere partner belt van persoon die overleden is/kennisgeving vanuit BRP? Is er een verschil wat netwerkpartners mogen en wat de gemeente mag?
Realistisch	Alles dat binnen wettelijke mogelijkheden mag. Binnen bestaande uren.
Tijdgebonden	Opstellen adviesaanvraag privacy: begin juni Privacy-advies: eind juni Samen werkinstructie: begin juli Werkinstructie gereed: eind juli
Prioriteit	Ja
Korte termijn/lange termijn	Korte termijn
Voorkomen/bestrijden/verzachten	Voorkomen

Voorkomen van geldzorgen en financiële problemen (3.2)

3.2.2 We spreken met netwerkorganisaties af hoe we samen bepaalde groepen in de samenleving het beste kunnen bereiken om financiële problemen bespreekbaar te maken.

SMART

Specifiek	Informatie bundelen en uitreiken bij specifieke acties
-----------	--

Meetbaar	Nagaan welke bestaande kanalen geschikt zijn voor de situatie in Waalre; Gemeentepagina, NIBUD Geldkrant, Geldfit. Afspraak: bij het uitreiken van de Fashioncheques informatie over geld toevoegen. Brochure of iets dergelijks van het Nibud.
Acceptabel	Uitgaan van beschikbare informatie. Toetsen op uitvoerbaarheid bij de partner die de actie uitvoert.
Realistisch	Starten met een bestaande actie.
Tijdgebonden	DNF en Cordaad maken informatiesetje. Informatie verstrekken in meerdere talen. Verdere uitwerking in najaar 2023.
Prioriteit	Ja
Korte termijn/lange termijn	Korte termijn, is in 2023 uitvoerbaar
Voorkomen/bestrijden/verzachten	Voorkomen

Voorkomen van geldzorgen en financiële problemen (3.2)

3.2.3 *Inwoners die zich melden met geldzorgen ondersteunen we zo actief mogelijk in het netwerk.*

SMART

Specifiek	Streven naar (deel) gezamenlijke uitvraag van informatie (één formulier). Als de inwoner zelf eigenaar is van deze informatie, mogen zij deze informatie delen met wie ze willen.
Meetbaar	Gezamenlijk intakeformulier voor financiële problemen. Van Netwerkpartners en zo mogelijk ook gemeente.
Acceptabel	Mogelijk is één formulier niet haalbaar en is een apart formulier voor de partners en voor de gemeente nodig (toets op privacyaspecten).
Realistisch	Zou de ZRM gemeente bruikbaar zijn of ten dele? We inventariseren welke vragen de kernpartners stellen bij de intake.
Tijdgebonden	Inventariseren intakevragen partners: juni. Analyseren resultaten uitvraag: juli. Bespreken gemeenschappelijkheid in netwerkoverleg op 7 september 2023.
Prioriteit	Ja
Korte termijn/lange termijn	Korte termijn
Voorkomen/bestrijden/verzachten	Verzachten

Voorkomen van geldzorgen en financiële problemen (3.2)

3.2.4 *We stellen een informatiecampagne op over het gebruikelijker maken van vragen bij hulp bij geldzorgen.*

SMART	
Specifiek	Aparte avond voor organiseren. Communicatie en voorzitter stichting Leergeld bij betrekken.
Meetbaar	Nog bespreken
Acceptabel	Nog bespreken
Realistisch	Dit actiepunt vraagt tijdsinvestering van netwerkpartners en gemeente. Kosteninschatting voor alle communicatieonderwerpen gezamenlijk; indicatief € 20.000,-. Ambtelijk en in voorbereiding samen beter duiden.
Tijdgebonden	Gemeente zorgt voor afspraak met stichting Leergeld: juni Bredere afspraak inplannen voor uitwerking: juni/juli
Prioriteit	Nog bespreken
Korte termijn/lange termijn	Langere termijn (2024)
Voorkomen/bestrijden/verzachten	Voorkomen

Voorkomen van geldzorgen en financiële problemen (3.2)

3.2.5 *We geven meer bekendheid aan organisaties die inwoners ondersteunen bij het beter omgaan met geld.*

SMART	
Specifiek	Eén duidelijke tekst opstellen met ondersteuningsmogelijkheden.
Meetbaar	Eén leesbare tekst die iedereen gebruikt.
Acceptabel	Uitgaan van bestaande informatie.
Realistisch	Communicatie gaat hiermee aan de slag (inwoners laten tegenlezen). Sneltoets maken, zodat je snel kunt zien of je ergens voor in aanmerking komt. De voorzieningenwijzer. Samen erop vooruit. Taalprobleem/allochtonen/laaggeletterdheid. Naar aanleiding daarvan: Nagaan of Waalre is aangesloten bij Geldfit. Binnen bestaande capaciteit uitvoerbaar.
Tijdgebonden	Teksten onderling delen: juni Eén tekst opstellen: juni Tegenlezen en eindtekst: juli
Prioriteit	Ja
Korte termijn/lange termijn	Korte termijn
Voorkomen/bestrijden/verzachten	Voorkomen

Voorkomen van geldzorgen en financiële problemen (3.2)

3.2.6 *We onderzoeken de mogelijkheden om de voorlichting in het onderwijs uit te breiden over verstandig omgaan met geld.*

SMART	
Specifiek	Inventariseren wat onderwijs en GGD al doen en wat nog meer mogelijk is. Gemeente zoekt dit uit en informeert de kernpartners hierover.
Meetbaar	Jaarlijkse voorlichtingsprogramma's binnen het onderwijs.
Acceptabel	Starten met beschikbare programma's.
Realistisch	Nagaan wat binnen huidige budgetten al wordt uitgevoerd of mogelijk is.
Tijdgebonden	Inventarisatie huidige programma's en mogelijkheden: juni. Beschrijven huidige programma's en advies mogelijke uitbreidingen: juli
Prioriteit	Ja
Korte termijn/lange termijn	Inventarisatie en advies op korte termijn.
Voorkomen/bestrijden/verzachten	Voorkomen

Voorkomen van geldzorgen en financiële problemen (3.2)

3.2.7 *We geven voorlichting over energiebesparende maatregelen.*

SMART	
Specifiek	De gemeente geeft voorlichting over energiebesparende maatregelen via onze website, flyers, social media post en energiecoach. We gaan na hoe we deze voorlichting het best kunnen afstemmen op de voorlichting over geldzorgen. E leggen eerst de nadruk op de maatregelen die voor de doelgroep eenvoudig uitvoerbaar zijn en direct voordeel opleveren.
Meetbaar	Duidelijke (en goed vindbare) beschrijving energiemaatregelen. Voorlichting in afstemmingsoverleg in 2023.
Acceptabel	Ambtelijk is capaciteit beschikbaar voor de voorlichting in het netwerkoverleg.
Realistisch	Binnen bestaande uren mogelijk.
Tijdgebonden	Afstemmingsoverleg september of november.
Prioriteit	Ja, meenemen in uniforme voorlichting
Korte termijn/lange termijn	Korte termijn
Voorkomen/bestrijden/verzachten	Voorkomen

Bestrijden van geldzorgen en financiële problemen (3.3)

3.3.1 *We zorgen voor goed beschikbare informatie over voorzieningen voor inwoners, vrijwilligers en professionals.*

SMART	
Specifiek	Zorgen voor informatie waaruit de inwoner kan afleiden waar hij/zij mogelijk recht op heeft.
Meetbaar	www.devoorzieningenwijzer.nl . Deze is heel uitgebreid. www.geldfit.nl is de verkorte versie. Vrijwilligers van Thuisadministratie of Voedselbank kunnen dit samen met de inwoner invullen.
Acceptabel	Uitgaan van een bestaand systeem en daarop aansluiten. Gemeente Valkenswaard werkt hier al mee.
Realistisch	Het moet werkbaar zijn voor vrijwilligers en professionals om in te vullen.
Tijdgebonden	Gemeente neemt contact op met Valkenswaard over hun werkwijze en ervaringen: juni. Gemeente koppelt bevindingen buurgemeenten terug op netwerkpartners: juni.
Prioriteit	Ja
Korte termijn/lange termijn	Lange termijn (eventueel ontwikkeltijd)
Voorkomen/bestrijden/verzachten	Bestrijden

Bestrijden van geldzorgen en financiële problemen (3.3)

3.3.2 *We stellen met netwerkpartners een plan op voor het verbeteren van de communicatie met inwoners.*

SMART	
Specifiek	Oppakken in samenhang met 3.2.4.
Meetbaar	Gemeente maakt afspraak om aanpak te bespreken met netwerkpartners: juni/juli. Communicatieplan.
Acceptabel	Nog bespreken.
Realistisch	Dit actiepoint vraagt tijdsinvestering van netwerkpartners en gemeente.
Tijdgebonden	Gemeente zorgt voor afspraak met stichting Leergeld: juni. Bredere afspraak inplannen voor uitwerking: juni/juli.
Prioriteit	Nog bespreken
Korte termijn/lange termijn	Lange termijn
Voorkomen/bestrijden/verzachten	Bestrijden

Bestrijden van geldzorgen en financiële problemen (3.3)

3.3.3 *We onderzoeken hoe inwoners mee kunnen en willen praten over het ontwikkelen en uitvoeren van beleid.*

SMART

Specifiek	Participatie inwoners
Meetbaar	Nog uit te werken
Acceptabel	Nog uit te werken
Realistisch	Eerst nagaan welke initiatieven er in omliggende gemeenten zijn. Binnen bestaande capaciteit.
Tijdgebonden	Inventarisatie bij andere gemeenten; najaar 2023 Bespreken aanpak Waalre; voorjaar 2024 Uitwerken en toepassen aanpak Waalre; najaar 2024
Prioriteit	Ja, maar dit vraagt voorbereiding.
Korte termijn/lange termijn	Langere termijn
Voorkomen/bestrijden/verzachten	Bestrijden

Bestrijden van geldzorgen en financiële problemen (3.3)

3.3.4 *We zorgen ervoor dat duidelijk is waar mensen terecht kunnen voor ondersteuning.*

SMART

Specifiek	Hangt samen met communicatie. Oppakken in samenhang met 3.2.4.
Meetbaar	Nader uit te werken
Acceptabel	Nader uit te werken.
Realistisch	Dit actiepoint vraagt tijdsinvestering van netwerkpartners en gemeente. Kosteninschatting maken; ambtelijk en in voorbereiding samen beter duiden.
Tijdgebonden	Nader uit te werken.
Prioriteit	Ja, maar vraagt uitwerking.
Korte termijn/lange termijn	Langere termijn
Voorkomen/bestrijden/verzachten	Bestrijden

Bestrijden van geldzorgen en financiële problemen (3.3)

3.3.5 *We voeren de pilot maatwerk in 2024 uit, die erop gericht is dat inwoners voldoende leefgeld hebben.*

SMART

Specifiek	Pilot maatwerk 2024; vormgeven samen met de kernpartners.
-----------	---

Meetbaar	Beschrijven uitgangspunten Maatwerk aanpak
Acceptabel	Aanpak baseren op motovering gemeenten en ketenpartners voor wat betreft "wenselijkheden" en "onwenselijkheden" aanpak.
Realistisch	Gemeente maakt aparte afspraak hiervoor. Dit actiepunt vraagt tijdsinvestering van netwerkpartners en gemeente. Kosteninschatting maken; ambtelijk en in voorbereiding samen beter duiden.
Tijdgebonden	Startbijeenkomst: juni/juli
Prioriteit	Ja, maar vraagt uitwerking.
Korte termijn/lange termijn	Korte termijn
Voorkomen/bestrijden/verzachten	Bestrijden

Bestrijden van geldzorgen en financiële problemen (3.3)

3.3.6 We stimuleren energiebesparende maatregelen.

SMART

Specifiek	De gemeente zorgt voor het leveren van energiebesparende producten, het vervangen van witgoed (energieslurpers), verlagen keteltemperatuur en zo nodig het daadwerkelijk aanbrengen van (kleine) energiebesparende maatregelen. Het helpen van mensen met en het toepassen van deze energiebesparende maatregelen. Ketenpartners kennen de meest voor de hand liggende maatregelen voor de doelgroep (zie ook 3.2.7).
Meetbaar	Alle ketenpartners hebben informatie over het inschakelen van een energiecoach die kan helpen met energiebesparende maatregelen.
Acceptabel	Met beleidsmedewerker energie in het netwerkoverleg afspraken maken.
Realistisch	Binnen bestaande capaciteit. Energiecoaches beschikbaar.
Tijdgebonden	Netwerkoverleg september of november
Prioriteit	Ja.
Korte termijn/lange termijn	Korte termijn
Voorkomen/bestrijden/verzachten	Bestrijden

Het verzachten van geldzorgen en financiële problemen (3.4)

3.4.1 We voeren een snelle toets uit bij het CMD op voorzieningen bij eerste melding.

SMART

Specifiek	Basis aanleggen met informatie waaruit blijkt waar inwoner recht op heeft. Uitwerken in relatie met 3.3.1. en 3.4.2.
-----------	--

Meetbaar	www.devoorzieningenwijzer.nl . Deze is heel uitgebreid. www.geldfit.nl is de verkorte versie. Medewerkers CMD kunnen dit samen met de inwoner invullen (zie ook 3.4.2)
Acceptabel	Uitgaan van een bestaand systeem en daarop aansluiten. Gemeente Valkenswaard werkt hier al mee.
Realistisch	Het moet werkbaar zijn voor vrijwilligers en professionals om in te vullen. Check op extra ureninvestering.
Tijdgebonden	Contact opnemen met gemeente Valkenswaard over hun werkwijze en ervaringen: juni. Bevindingen buurgemeenten terugkoppelen op netwerkpartners: juni.
Prioriteit	Ja
Korte termijn/lange termijn	Lange termijn (eventueel ontwikkeltijd)
Voorkomen/bestrijden/verzachten	Bestrijden

Het verzachten van geldzorgen en financiële problemen (3.4)

3.4.2 Voldoende tijd hebben voor het verhaal bij intake/klantregie

SMART

Specifiek	Er komen 35 signalen per maand binnen voor vroegsignalering binnen het RIS Systeem.
Meetbaar	Aantal huisbezoeken dat na de eerste melding binnen 10 dagen afgelegd is.
Acceptabel	Taak gemeente waarbij Cordaad Welzijn kan met vrijwilligers ondersteunen. Oppakken op korte termijn wat hierin mogelijk is. En bespreken hoe dit samen het meest effectief kan en mag. Nagaan wat vanuit privacy-oogpunt een correcte werkwijze is als het gaat om het betrekken van netwerkpartners.
Realistisch	Uitwerken in relatie met 3.2.1. Onderzoeken of dit punt binnen privacyregels met netwerkpartners georganiseerd kan worden. Kosten uren gemeente bij samenwerken; indicatief € 20.000,-
Tijdgebonden	Opstellen adviesaanvraag privacy: begin juni. Privacy-advies: eind juni Samen werkinstructie: begin juli. Werkinstructie gereed: eind juli.
Prioriteit	Ja
Korte termijn/lange termijn	Korte termijn
Voorkomen/bestrijden/verzachten	Verzachten